

06.04716

Unie
van Waterschappen

bezoekadres
Koningskade 40
Den Haag

postadres
Postbus 93218
2509 AE Den Haag

telefoon
(070) 351 97 51

telefax
(070) 354 46 42

Aan
de dagelijks besturen
van de waterschappen

doorkiesnummer
351 98 12

onderwerp
start voorbereidingen landelijke
verkiezingen 2008

uw brief van

uw kenmerk

bijlage(n)
1

datum
20 januari 2006

ons kenmerk
26408 BJJ/RC

Geacht bestuur,

In het najaar van 2008 worden zoals bekend voor het eerst landelijke waterschapsverkiezingen georganiseerd. Met deze brief informeren wij u over de voorgenomen werkwijze en de gewenste betrokkenheid van uw waterschap bij de voorbereiding (en straks ook de uitvoering) van de verkiezingen in 2008.

Vergaande samenwerking

Het idee en de wens van landelijke verkiezingen leven al geruime tijd in waterschapsland. Met de aankomende 'Wet modernisering waterschapsbestel' worden landelijke verkiezingen een feit. Deze wet brengt grote wijzigingen op het gebied van verkiezingen met zich mee. Het jaar 2008 lijkt nog ver weg te liggen, maar deze landelijke verkiezingen vragen vanwege de aanpassing van de regelgeving en de grootschaligheid om meer voorbereidingstijd dan de reguliere verkiezingen.

Vooruitlopend op de wetwijziging heeft de ledenvergadering op 24 juni 2005 al besloten in het najaar van 2008 landelijke waterschapsverkiezingen te organiseren. Omdat deze eerste landelijke waterschapsverkiezingen ook verkiezingen nieuwe stijl zijn (uitsluitend nog directe verkiezingen voor de categorie ingezetenen, waarvoor het lijstenstelsel wordt geïntroduceerd), achtte de ledenvergadering het op 28 oktober 2005 verstandig kennis te delen en te bundelen tot en met het einde van de verkiezingen. Met andere woorden, de verkiezingen zullen gezamenlijk worden georganiseerd. Dit vraagt een intensieve samenwerking tussen de waterschappen tot en met het einde van de verkiezingen in 2008. De gebundelde kennis die nodig is om de verkiezingen tot een succes te maken, kan goed worden gebruikt bij de uitvoering van de verkiezingen, zoals bij communicatiemiddelen en de productie van het verkiezingsproces en de uitvoering van de responsverwerking. Samenwerking op het gebied van communicatie en uitvoering zorgt tevens voor een belangrijke kostenbesparing. Ook heeft de ledenvergadering op 28 oktober 2005 besloten dat alle waterschappen naast stemmen per post ook stemmen via internet aanbieden. De

waterschappen zijn daarmee de eerste overheid die internetstemmen op landelijke schaal aanbieden. Landelijke introductie van internetstemmen vraagt om een intensieve samenwerking. Vergaande samenwerking biedt daarnaast kansen uit oogpunt van transparantie, effectiviteit en efficiency. Daarbij kunt u onder meer denken aan kostenbesparing en gezamenlijke profilering, maar ook aan het ontwikkelen van modellen, handleidingen, tijdschema's en bestekken die door alle waterschappen kunnen worden gebruikt. De AMvB Waterschapsverkiezingen – die naar verwachting in 2007 van kracht wordt – maakt het voor de waterschappen makkelijker en aantrekkelijker om samen te werken. De AMvB zorgt ook voor grote veranderingen. De regelgeving gaat straks uit van een lijstenstelsel in plaats van het huidige personenstelsel. Dit heeft voor de procedures en uitvoering van de verkiezingen vergaande consequenties. Voor de regelgeving zal – nog meer dan in het verleden – de Kieswet worden gevolgd met de daaraan gerelateerde modellen en besluiten. Dat biedt aan de ene kant duidelijkheid, maar aan de andere kant een verdere standaardisering en formalisering van de verkiezingen. Kennis over deze standaarden en formaliteiten op basis van de Kieswet is op dit moment beperkt aanwezig bij de waterschappen. Door waterschapsverkiezingen te standaardiseren wordt het mogelijk hogere eisen te stellen aan de productie van de stembescheiden, het stemproces en de stemopneming, waardoor de risico's van verkiezingen beter worden beheerst.

AMvB en wijziging Waterschapswet

De Unie heeft er bij de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat herhaaldelijk op geattendeerd dat de waterschappen in het najaar 2008 landelijke verkiezingen nieuwe stijl willen organiseren. De staatssecretaris wil hieraan via een tijdige wijziging van de Waterschapswet meewerken. Dat betekent uitsluitend verkiezingen voor ingezetenen op basis van het lijstenstelsel; de overige in het waterschapsbestuur vertegenwoordigde categorieën worden niet rechtstreeks verkozen, maar door standsorganisaties benoemd. Om verkiezingen nieuwe stijl te kunnen organiseren moet de Waterschapswet worden aangepast en een AMvB Waterschapsverkiezingen worden opgesteld. Deze nieuwe regelgeving dient tijdig van kracht worden. Op dit moment ziet het er naar uit dat de herziene Waterschapswet (Wet modernisering waterschapsbestel) en de AMvB Waterschapsverkiezingen in 2007 van kracht kunnen worden. Dit moment is op tijd om in 2008 verkiezingen nieuwe stijl te organiseren. De ledenvergadering heeft op 28 oktober jl. gesteld dat – indien zich er onverhoopt ontwikkelingen voordoen waardoor de inwerkingtreding van de wet en AMvB wordt vertraagd – de waterschappen om uitstel van verkiezingen vragen om zo alsnog op een later tijdstip landelijke verkiezingen nieuwe stijl te kunnen organiseren.

Werkwijze

In de loop der jaren is er bij de waterschappen veel ervaring opgedaan met waterschapsverkiezingen. Bij het ontwerpen van de projectstructuur voor de organisatie van de landelijke waterschapsverkiezingen 2008 wordt uitgegaan van betrokkenheid van alle waterschappen bij het project. Daarnaast staat het maximaal benutten van deze kennis en het verwerven van draagvlak centraal. Vrijwel alle waterschappen hebben één of meerdere medewerkers met verkiezingsexpertise aangeboden. Dit heeft ertoe geleid dat bijna ieder waterschap in een of meerdere werkgroepen, projectgroep en/of stuurgroep participeert.

De opdrachtgever van het project landelijke waterschapsverkiezingen 2008 is de voorzitter van de Unie van Waterschappen. Hij is ook voorzitter van de stuurgroep. De stuurgroep bestaat verder uit twee dijkgraven, twee directeuren en twee afdelingshoofden van de Unie. Onder de stuurgroep draait de projectgroep. De projectleider is afkomstig van één van de waterschappen. De overige projectgroepleden zijn waterschapsmedewerkers en een medewerker van het Waterschapshuis. Het secretariaat wordt uitgevoerd door de Unie van Waterschappen. Onder de projectgroep draaien drie permanente werkgroepen – bestuurlijk/ juridische zaken, communicatie en ict/bestanden – en eventueel een ad hoc-Werkgroep aanbesteding. De werkgroepen worden voorgezeten door één van de projectgroepleden. In de werkgroepen participeren medewerkers van de waterschappen. In de bijlage vindt u een overzicht aan van de samenstelling van stuurgroep, projectgroep en werkgroepen.

Omdat de grootte van projectgroep en werkgroepen niet ongelimiteerd is en er meer waterschappers willen meedenken over de verkiezingen in 2008, is er bovendien een deskundigengroep ingesteld. In de deskundigengroep – die geen maximum omvang kent – kunnen waterschappers (deskundigen en functioneel verantwoordelijken voor verkiezingen) plaatsnemen. Deze deskundigengroep wordt gedurende het project gebruikt voor kennisdeling, kennisinbreng, klankbord, afstemming en advies. Ongeveer vier keer per jaar wordt een deskundigenbijeenkomst gehouden.

Capaciteit en geld

De projectgroep is eind 2005 van start gegaan. Begin januari 2006 is de stuurgroep voor het eerst bij elkaar gekomen en in februari starten de werkgroepen. Kortom, het project gaat nu echt starten. Veel waterschappen hebben inmiddels capaciteit beschikbaar gesteld voor de bemensing van de stuurgroep, projectgroep en werkgroepen. Houdt u er echter rekening mee dat er in de loop naar de verkiezingen in 2008 meer capaciteit van uw medewerkers gevraagd zal worden. Met de door de projectgroep aangereikte producten, zoals modellen en standaarden, kan de tijdsbesteding per waterschap aan voorbereiding van de verkiezingen in 2008 aanzienlijk dalen. In de loop van 2007 zal uw waterschap echter ook zelf moeten starten met de voorbereidingen van de verkiezingen in 2008.

Ten aanzien van de kosten van het project wordt in het voorjaar van 2006 een begroting opgesteld. De stuurgroep zal vervolgens de begroting accorderen. De waterschappen dragen de kosten van het project gezamenlijk. De kosten worden – buiten de Uniebegroting om – omgeslagen over de waterschappen op basis van een nader te bepalen verdeelsleutel. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat de waterschappen voldoende capaciteit beschikbaar stellen voor bemensing van het project en dat er voor de ontwikkeling van de producten weinig expertise van buitenaf ingehuurd hoeft te worden. Zeer waarschijnlijk wordt wél expertise ingehuurd voor de begeleiding van het aanbestedingstraject en voor ict-gerelateerde zaken. Indien er vanuit de waterschappen onvoldoende capaciteit beschikbaar komt, wordt op de markt nagegaan of uitbesteding van onderdelen van het project kan plaatsvinden.

Om de projectgroep en werkgroepen voortvarend te werk te laten gaan, moet een aantal communicatie- en ict-gerelateerde zaken op korte termijn – in het voorjaar van 2006 – op de markt worden gezet. Daarbij kan worden gedacht aan het ontwikkelen van een huisstijl, websi-

te en enkele ict-gerelateerde aspecten, zoals een standaard uitwisselingsformaat ten behoeve van het internetstemmen, het geschikt maken van het internetstemsysteem voor 26 waterschappen enzovoort. Ten behoeve van deze korte termijn activiteiten vragen wij u een voorschot ten bedrage van € 25.000. Voor alle duidelijkheid, het gaat hier om ontwikkelings- en uitvoeringskosten die de waterschappen normaliter ook zelf zouden maken in de aanloop naar de verkiezingen toe. Uit de begroting zal blijken dat deze gezamenlijke kosten lager liggen dan de optelsom van de ontwikkelings- en uitvoeringskosten van 26 individuele waterschappen.

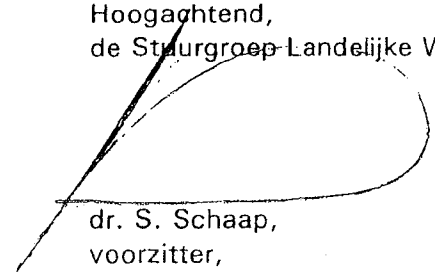
Medewerking en bijdrage

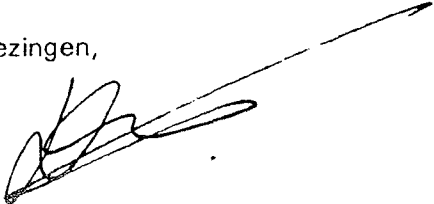
Vanuit de politiek en media zullen de landelijke waterschapsverkiezingen met bovengemiddelde interesse worden gevolgd. Fouten kunnen de waterschappen zich daarbij niet veroorloven. Wij vragen u dan ook het volgende:

- de volledige medewerking van uw waterschap aan dit project;
- een 'ambassadeur' op hoog ambtelijk niveau voor het project te benoemen in uw waterschap. De naam van uw ambassadeur kunt u doorgeven aan de secretaris van de stuurgroep, drs. D. Poos (telefoon 070-3519818 of e-mail: dpoos@uvw.nl);
- binnen uw waterschap voldoende capaciteit vrij te maken voor deelname aan de project- en werkgroepen;
- u dient er rekening mee te houden dat u vanaf 2007 ook intern aan de slag moet voor de daadwerkelijke uitvoering van de verkiezingen;
- ten behoeve van de kortetermijnactiviteiten van de projectgroep een voorschot ten bedrage van € 25.000 over te maken op rekeningnummer 63.67.58.397 van de Unie van Waterschappen onder vermelding van Voorschot verkiezingen;
- bij de behandeling van de voorjaarsnota in uw waterschap het project landelijke verkiezingen onder de aandacht brengen.

Graag vertrouwen wij erop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd. Via diverse kanalen (onder andere via de commissie, bestuur, ledenvergadering, extranet, ledenbrieven) wordt u op de hoogte gehouden van de voortgang van het project. Indien u vragen heeft, kunt u contact opnemen met drs. D. Poos van het Uniebureau (telefoon 070-3519818 of e-mail: dpoos@uvw.nl).

Hoogachtend,
de Stuurgroep Landelijke Waterschapsverkiezingen,

dr. S. Schaap,
voorzitter,

drs. D. Poos,
secretaris.

Bemensing stuurgroep, projectgroep en werkgroepen

Stuurgroep

dr. S. Schaap (Groot Salland, voorzitter)
A. Haijtjema (Rijnland)
drs. H.J. Loijenga (Velt en Vecht)
drs. L.H.J. Verheijen (Aa en Maas)
mw. drs. J.M. de Vries (Hollands Noorderkwartier)
drs. C.G. Groothuis (Uniebureau)
mr. H.J.M. Havekes (Uniebureau)
A.B. Stoker (Vallei & Eem)
drs. D. Poos (Uniebureau, secretaris)

Projectgroep

A.B. Stoker (Vallei & Eem, projectleider)
mr. H. Bauman (Noorderzijvest)
drs. S. Bouwman (Waterschapshuis)
mw. C. Jansen (Rijn en IJssel)
mw. C. Noordanus (Schieland en Krimpenerwaard)
drs. D. Poos (Uniebureau, secretaris)
mr. A. van Strijen (onafhankelijk adviseur)

Werkgroep BJZ

mr. H. Bauman (Noorderzijvest, trekker)
mw. mr. R. Hoorweg (Reest en Wieden)
mw. W.E. vd Brake (Veluwe)
mr. S.D.G. Wignand (Zuiderzeeland)
J.P.G.M. Geelen (Peel en Maasvallei)
mr. J.C. Kapteyn (Amstel, Gooi en Vecht)
mr. P. Visch (Zeeuwse Eilanden)
mw. M. vd Veen (Rijnland)
mw. P. Koedood (Delfland)

Werkgroep communicatie

mw. C. Jansen (Rijn en IJssel, trekker)
mw. C. Noordanus (Schieland en Krimpenerwaard)
mw. P. Flink (Veluwe)
mw. A. Russchen (Stichtse Rijnlanden)
C. Masselink (Rivierenland)
R. Spit (Regge en Dinkel)
mw. I. van Emmerik (Hunze en Aa's)
mw. H. Duijster (Hollandse Delta)
mw. N.M.A. van der Elst (Uniebureau)

Werkgroep ICT/bestanden

drs. S. Bouwman (Waterschapshuis, trekker)
drs. M.M. van der Kaaij (Uniebureau)
P. Hoekstra (Fryslân)
PM Nader te bepalen

Ad hoc-Werkgroep aanbesteding

mr. A.P.J. van Leengoed (De Dommel)
Voor het overige te bemensen met leden uit verschillende werkgroepen, inkopers bij waterschappen en eventueel externen.

BJZ/RC
19.01.2006
26414